

Az élők napja

2011 október 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Csak az élők tüntethetnek ki egy napot, mondván, hogy ez a nap lesz a halottak napja. Meg a szenteké. Mi, akik átmenetileg élünk, kimehetünk a temetőbe, vihetünk virágot, gyújthatunk mécsest, ezerszám, leróttuk, hisszük.

ők a saját halottaink. Az apák, az anyák. Rosszabb esetben a testvérünk, még rosszabb, ha a gyermekünk. Ez az, amit nem kívánok senkinek sem. De ott vannak az érvénytelen halottak, a forradalom halottai, akikkel nem tudunk

elszámolni, pedig számolni azt nagyon tudunk. Akikkel nem tudunk elszámolni, azok a forradalom halottai. Azok, akiket bementettek a Péterfy Sándor utcai kórházba, hátha élhetnének még egy kicsit. Amíg nem jönnek értük a pribékek.

Lukács László így ír: „Mindenszentek és Halottak napja az ember életének egyik legfontosabb, egészen soha el nem feledhet? valóságára világít rá.” Pilinszky János félelmes látomása a Harbach 1944 cím? versében a halál felé vánszorgó foglyok végeláthatatlan menetét idézi fel: „Vigyázz magadra: ...fogadásukra már készen, / akár egy megnyíló karám, / kaput vadul széttaszítva / sarkig kitérült a halál”. Pilinszky a háború és a légerek borzalmát idézi fel. A halálmenet azonban végeláthatatlanul tart a történelem folyamán. Mindig újak csatlakoznak hozzá, mindig mások t?nnek el bel?le.

Egyikünk sem maradhat ki a sorból, egyikünk sem szökhethet meg bel?le, nem térhet más útra, legyen akár kigyerek, akár fiatal, akár aggastyán. A különbség legfölyebb annyi, hogy minél fiatalabb valaki, annál kevésbé érzékeli, hogy hová vezet ez az út: viszonylag sokáig lehet vidáman és önfeledten sétálgatni rajta. El?bb vagy utóbb azonban mindenki rádöbben, hogy útja véget ér. Ahogy az el?tte járók mind kihulltak a sorból, úgy fog elt?nni egyszer ? is. El?rehaladva életünk útján egyre több emberrel találkozunk. Az útitársak különböz?, id?nként talán változó összetétel? csoportokban haladnak el?re. Egyszer csak elt?nik mell?lem valaki, aki hosszú ideje, talán születésem óta életem része volt, mélységes szeretetben. A világom szinte összeomlik, értelmét veszíti nélküle, egész bens?m feljajdul a veszteség fájdalomában. Ha nincs többé az, akit szeretek, hiánya pótolhatatlan. Az igazi szeretet a személynek abban a mélységében gyökerezik, amelyben mindenki csak ? maga, egyetlen és pótolhatatlan. Szeretteim halálával szívemnek egy-egy darabja (vagy egésze) is elhal - vagy inkább átkerül a holtak világába. Életünk során egyre inkább együtt élünk a halottainkkal. A Halottak napja ennek a halálra átível? szeretetnek az ünnepe. A Mindenszentek ünnepe ezt alapozza meg a feltámadásba vetett hitben. Hisszük, hogy a megholtak is élnek, csak másként: isteniben és teljesebben, mint mi, halandók. A történelem nagy halálmenete nem a pusztulás, hanem a beteljesülés felé tart. Reméljük, hogy a szentek közösségébe jutottak, és hogy közösségben lehetünk velük már most, múlt életünk folyamán is.

De hogyan jussanak a szentek közösségébe azok, akik a Péterfy Sándor utcai kórházból rángatták ki a sebesülteket, s vitték őket a bíróság elé? Hogyan számolnak el tetteikkel? Aggódjunk-e értük? Magam képtelen vagyok rá. Inkább Pilinszky Jánosra gondolok, aki folyamatosan a halál közelében élt, s mégis él? tudott maradni, mindmáig. A maga mentségét keresi mindenki, a pribékek is. November harmadikán Lezsák Sándor meghívására elmondhatják az akkori orvosok, az akkori ápolók, mit éltek át a forradalom bukása után a Péterfy Sándor utcai kórházban. Hogy mik voltak az első és az utolsó szavak.

Ma nincsenek érvényes szavak. Se első, se utolsó. Mindenki a maga mentségét keresi. Az anyám anyyi, hogy ebben a kórházban születtek meg az ikerfiaim. Az anyjuk nem tudta hová jön, fájdalom nélkül akart szülni, erre akkor csak ott volt Magyarországon lehetőség.

Élni kell, ha nagyon nehéz is. Ez a parancs, a legutolsó. Ikreim élnek, köszönik, jól vannak. De én is a Péterfy Sándor utcai kórház történetéhez tartoznak. Egyszer majd elmondom nekik.
Apáti Miklós, magyarhirlap.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Körtörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

MAGYAR MEMÓRIÁK
KÖNYVTÁRA

Ajánló